

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U000793

Державний реєстраційний номер: 0124U000274

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-01-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Теоретико-моделювальний етап.

Початок етапу: 01.2024

Закінчення етапу: 12.2024

Вид звітного документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Інститут педагогіки
Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141221

Місцезнаходження: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, м. Київ, 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442119700, 380442262514

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00046077

Місцезнаходження: вул. Січових Стрільців, буд. 52-а, м. Київ, 04053, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444813700

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6551030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 2454.819

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Проектування та реалізація змісту навчання української мови в 7-9 класах закладів загальної середньої освіти

Назва роботи англійською:

Design and implementation of the content of Ukrainian language learning in 7-9 grades of general secondary education institutions

Реферат українською:

Визначено ключові аспекти дослідження. Укладено поняттєво-категорійний апарат. Проаналізовано й розкрито компетентнісний потенціал української мови як шкільного предмета. Виокремлено й обґрунтовано такі засадничі методологічні складники, як сучасні мовні теорії, результати лінгвістичних досліджень і педагогічні концепції, зокрема схарактеризовано теорії, основу яких становить когнітивна лінгвістика. Уточнено принципи (функційності; дієвості; діалогізації; мотиваційного забезпечення освітнього процесу; орієнтування на систему цінностей; забезпечення емоційного розвитку учнів; індивідуалізації й водночас співробітництва; комфортності освітнього процесу; цілеспрямованості суб'єктів освітнього процесу тощо) і критерії добору змісту підручників української мови для 7-9 класів відповідно до вимог нового Державного стандарту базової середньої освіти (відповідності матеріалу віковим особливостям здобувачів освіти; актуальності й достовірності інформації; відповідності теоретичних відомостей стану сучасної мовознавчої науки та ін.). Визначено і схарактеризовано функції підручника української мови, обґрунтовано дидактичні і методичні засади реалізації в підручниках компетентнісного потенціалу української мови. Проведено констатувальний експеримент, у процесі якого було апробовано матеріали до підручників української мови для 7 і 8 класів. Розроблено зміст навчання української мови в 7-9 класах закладів загальної середньої освіти в контексті вимог нового Державного стандарту базової загальної середньої освіти, що відображено в навчальній програмі для 7-9 класів, підручнику української мови для 7 класу. Визначено принципи і критерії добору матеріалів до електронного методичного посібника «Навчання української мови в 7-9 класах на компетентнісних засадах».

Реферат англійською:

The key aspects of the study are identified. The conceptual and categorical apparatus is established. The competence potential of the Ukrainian language as a school subject is analyzed and revealed. The following fundamental methodological components are identified and substantiated, such as modern language theories, results of linguistic research and pedagogical concepts, in particular, theories based on cognitive linguistics are characterized. The principles (functionality; effectiveness; dialogization; motivational support of the educational process; orientation on the system of values; ensuring the emotional development of students; individualization and at the same time cooperation; comfort of the educational process; purposefulness of the subjects of the educational process, etc.) and the criteria for selecting the content of Ukrainian language textbooks for grades 7-9 in accordance with the requirements of the new State Standard of Basic Secondary Education (correspondence of the material to the age characteristics of education seekers; relevance and reliability of information; correspondence of theoretical knowledge to the state of modern linguistic science, etc.) are specified. The functions of the Ukrainian language textbook have been defined and characterized, the didactic and methodological principles of implementing the competence potential of the Ukrainian language in textbooks have been substantiated. An ascertaining experiment has been conducted, during which materials for Ukrainian language textbooks for grades 7 and 8 have been tested. The content of teaching the Ukrainian language in grades 7-9 of general secondary education institutions has been developed in the context of the requirements of the new State Standard for Basic General Secondary Education, which is reflected in the curriculum for grades 7-9, the Ukrainian language textbook for grade 7.

Індекс УДК:373.1, 373.5.016:811.161.2]:001.89

Коди тематичних рубрик: 14.25

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Горошкіна Олена Миколаївна

Науковий ступінь: д.пед.н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Навчальна програма «Навчальна програма з української мови для 7–9 класів закладів загальної середньої освіти» (електронне видання); підручник «Українська мова» для 7 класу закладів загальної середньої освіти (рукопис); розділи зошита-посібника «Українська мова», 7 клас (рукопис).

Назва НТП англійською: Curriculum "Curriculum of the Ukrainian language for grades 7–9 of secondary education institutions" (electronic edition); textbook "Ukrainian language" for grade 7 of secondary education institutions (manuscript); sections of the workbook "Ukrainian language", grade 7 (manuscript).

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: навчальна програма, 3 підручники, 3 навчальні посібники (зошити-посібники), методичний посібник, методичні рекомендації

Галузь застосування: освіта

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: У програмі визначено мету навчання української мови – розвиток особистості здобувачів освіти засобами української мови. Програму побудовано так, щоб мовні й мовленнєві знання, уміння й навички мали перспективи застосування в усіх сферах соціального організму, охоплювали різноманітні ділянки життя й діяльності суб'єктів освітнього процесу з урахуванням їхнього віку, потреб та інтересів, з урахуванням того, що учням 7–9 класів мовна освіта потрібна для життя, а не для професійного становлення чи складання ЗНО. Підручник створено відповідно до чинної модельної програми. Мовний складник є засадничим у формуванні компетентного мовця. Знання мови є не самоціллю, а засобом досягнення мети. Саме тому в підручнику показано, у яких життєвих ситуаціях здобуті знання можуть допомогти у розв'язанні певної проблеми або виконанні завдання. Мовленнєвий складник підручника дає змогу показати учням «мову в роботі», засвоїти побудову визначених модельною навчальною програмою жанрів мовлення, що є комунікативно значущими для кожної людини. Соціокультурний складник значною мірою забезпечує формування ключових компетентностей учнів. З огляду на важливість соціокультурного складника в підручнику, крім мовної, запропоновано соціокультурну тему кожного параграфа, що стало орієнтиром для добору дидактичного матеріалу й розроблення на текстовому матеріалі компетентнісно орієнтованих завдань. Компетентнісно орієнтовані завдання можуть містити проблемні запитання, проблемні завдання, аналіз текстів різної жанрово-стильової належності тощо. У підручнику запропоновано на вибір не один варіант домашнього завдання, а три, з яких учні самостійно обирають той варіант, який вважають для себе найбільш цікавим і корисним. Розроблено розділи електронного видання зошита-посібника «Українська мова», 7 клас, у яких представлено систему завдань, спрямованих на формування ключових компетентностей здобувачів освіти, інтервальне повторення навчального матеріалу.

Соціально-економічна спрямованість НТП: підвищення ефективності навчання української мови в закладах загальної середньої освіти

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2026

Закінчення етапу: 12.2027

Споживачі продукції: Заклади загальної середньої освіти, заклади вищої педагогічної освіти, суб'єкти

підвищення кваліфікації вчителів.

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Голуб Н., Горошкіна О. Українська мова. 7-9 класи. Навчальна програма. <https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/navchalni-prohramy-na-osnovi-modelnykh>

Голуб Н.Б., Горошкіна О.М. Українська мова. 7 клас. Підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Грамота. 2024. 256 с.

Antonina Kichuk, Oleksandra Khaiio, Valentyna Vertuhina, Tetiana Rudiuk, Lydmmila Halaievsk, Oleksandr Vorobets. FORMATION OF REFLECTIVE COMPETENCE OF FUTURE SPECIALISTS IN THE EDUCATIONAL PROCESS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS. AD ALTA: JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH (14/01-XL.).203-208 [HTTPS://WWW.MAGNANIMITAS.CZ/ADALTA/140140/PAPERS/A_33.PDF](https://www.magnanimitas.cz/adalta/140140/papers/a_33.pdf)

Бондаренко Н. В. Центрування нової освіти на людині прийдешнього як опірність екзистенційним викликам українству. Наукові записки кафедри педагогіки. 2024. №54. С. 15–30. <https://doi.org/10.26565/2074-8167-2024-54-02>. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742369/1/BNV_2024_08_Karazin.pdf

Бондаренко Н. В. Опанування вмінь ухвалювати рішення: теоретичний аспект проблеми. Молодь і ринок. 2024. № 7-8 (227–228). С. 65–69. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742419/1/BNV_MiR_2024_7-8.pdf. (DOI: 10.24919/2308-4634.2024.308724).

Голуб Н., Горошкіна О. Ключові акценти уроку української мови в Новій українській школі. Український педагогічний журнал. 2024. <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/801/980>
<https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-4-144-151>

Бондаренко Н. В. Виклики компетентісно орієнтованого навчання і шляхи їх подолання. Компетентісно орієнтоване навчання: виклики та перспективи: збірник тез IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Компетентісно орієнтоване навчання: виклики та перспективи», Київ, 21 березня 2024 р. [Електронне видання]. Київ: Видавничий дім «Освіта», 2024. С. 68–172. URI: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740683/>.

Бондаренко Н. В. Оновлення лінгвістичних засад компетентісного навчання української мови у 7–9 класах і завдання лінгводидактики. Сучасний підручник як засіб реалізації ідей Нової української школи: збірник матеріалів круглого столу, присвяченого пам'яті члена-кореспондента НАПН України, доктора педагогічних наук, професора Біляєва Олександра Михайловича (28 березня 2024 р., м. Київ). Київ: Педагогічна думка, 2024. С. 12–18. URI: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740984>

Голуб Н. Готовність учителя української мови до викликів нової української школи / Компетентісно орієнтоване навчання: виклики та перспективи: збірник тез IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-

конференції «Компетентнісно орієнтоване навчання: виклики та перспективи», Київ, 21 березня 2024 р. [Електронне видання]. – Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. С. 174-178. https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2024/05/Zbirnyk_tez_viddil_susp_2024_ost.pdf

Горошкіна О.М. Підручник української мови як метатекст. Збірник матеріалів круглого столу «Сучасний підручник як засіб реалізації ідей Нової української школи», присвяченого пам'яті члена-кореспондента НАПН України, доктора педагогічних наук, професора Біляєва Олександра Михайловича, 28 березня 2024 р. м. Київ: Педагогічна думка. 2021 р. С.7-9. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743833/>

Горошкіна О.М. Критерії добору змісту підручників української мови для 7–9 класів у контексті вимог державного стандарту базової середньої освіти. : збірник тез IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Компетентнісно орієнтоване навчання: виклики та перспективи», Київ, 21 березня 2024 р. С. 66–71. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740704/>

Горошкіна О.М. Художній текст як складник підручника української мови для 7–9 класів.: зб. матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції Шкільна літературна освіта: традиції і новаторство. XII Волошинські читання. К., 2024.С. 64-65. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743835/>

Горошкіна О.М. Компетентнісно орієнтовані завдання як інструмент формування ключових компетентностей здобувачів освіти на уроках української мови. зб. матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Світ дидактики: дидактика в сучасному світі» Київ, 07–08 листопада 2023 р., С. 304-305 URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739713/>.

Новосьолова В. І. Особливості формування читацької грамотності учнів на уроках української мови з урахуванням результатів PISA-2022: збірник тез IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Компетентнісно орієнтоване навчання: виклики та перспективи», Київ, 21 березня 2024 р. С. 66–71. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741050>

Новосьолова В. І. Функції підручника української мови в контексті сучасних викликів і вимог: збірник матеріалів круглого столу, присвяченого пам'яті члена-кореспондента НАПН України, доктора педагогічних наук, професора Біляєва Олександра Михайловича «Сучасний підручник як засіб реалізації ідей Нової української школи», Київ, 28 березня 2024 р. С. 33-36. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741062>

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Топузов Олег Михайлович

д.пед.н., 13.00.09

Перелік осіб-виконавців

Бондаренко Неллі Володимирівна

(к. пед. н.)

Галаєвська Людмила Вікторівна

(к. пед. н.)

Голуб Ніна Борисівна

(д.пед.н., 13.00.02)

Горошкіна Олена Миколаївна

(д.пед.н., 13.00.02)

Новосьолова Валентина Іванівна

(к. пед. н.)

Попова Людмила Олександрівна

(к. пед. н., 13.00.02)

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Горошкіна Олена Миколаївна

Телефон

+38 (044) 481-37-70

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

